

Továbbképzés a Szintetika Kft.-nél

Kutasi Csaba

„A képzés házhoz jön – A vállalkozás által előállított illetve forgalmazott textiltermékek gyártási műveletei, egyéb szakmai tudnivalók” címmel a TMTE 2012 decemberében háromnapos továbbképzést tartott a győri Szintetika Kft.-nél. A felnőttképzésen 12 fő vett részt, amely a TÁMOP-2.1.3. A-12/1-2012-0487 támogatásával valósult meg.

A cég bemutatása

Az 1991-ben alapított Szintetika Kft. családi vállalkozásként kezdte működését. Először hazai textilüzemek által előállított függöny- és sötétítőkermék belföldi forgalmazásával foglalkoztak. 1997-ben a külföldön gyártott függönyanyagok importja is megkezdődött, miután a hazai textilipar sajnálatos leépülése következtében egyre csökkent a belföldön előállított árumennyiség. Önálló telephelyük az egykori Tüzép-telep területén létesített beruházással valósult meg. Az impozáns irodaház mellett szabászat és varroda is helyet kapott, valamint kiskereskedelmi egység is működik. A széles skálájú és folyamatos ellátást biztosító árukészletet a korszerű 1000 m²-es győri magasraktárban tárolják. A helybeni kiszolgálás mellett igény szerint saját gépkocsikkal kiszállítják, vagy postai úton juttatják el a megrendelőkhez a különböző kelméket, kellékeket. A győri bázison korszerű átnéző- és kiserelő gépekkel végzik a külsőképi ellenőrzést, biztosítják az optimális kiszolgálási feltételeket. Az új beszállítású tételek szűrőpróbás módszerrel tesztelik (a külsőképi ellenőrzésen kívül egyszerűbb szintartósági és méretváltozási ill. egyéb használati, kezeléssel kapcsolatos ellenőrzéseket is végeznek). Az export tevékenység 2005-ben indult meg, jelenleg Csehország, Montenegró, Románia, Szlovákia és Szlovénia területén értékesítik a lakástextil termékeket. A Szintetika Kft. dolgozóinak létszáma már 2008-ban meghaladta az 50 főt.

Főleg fényáteresztő és sötétítő függönyökre specializálódtak, de kínálatukat a karnisokra, ferdepántokra és egyéb függöny-kiegészítőkre – rojtokra, paszományárúkra, sinszalagokra stb. – is kiterjesztették. Áruválasztékukban az ún. HoReCa (mozaikszó a Hotel-Restaurant-Catering kifejezésekből) termékek is megtalálhatók (ágynemű-garnitúrák, törölközők és egyéb vendéglátási – pl. kávéházi ill. konyhai – textiliák). A bútorszövetek forgalmazása is folyamatban van. Választékukra főként igényes importból beszerzett termékek jellemzők, ugyanakkor a részben hazai megmunkálással (színezés, transzfernyomás) kész kelmévé alakított cikkek is megjelennek kínálatukban. Jelenleg az „Interiart Fabriculous inspirációk” szöveggel bejegyzett kollekcióra a legbüszkébbek, amely a belső tér új művészetének számít. Újabb cikkeikről mintavázlatok biztosításával tájékoztatják ügyfeleiket, így folyamatos a kapcsolattartás.

A függönykermék alapanyag-szerkezetében bekövetkezett jellegzetes átstrukturálódás e cég készleteinél is markánsan nyomon követhető. A korábban meghatározó mennyiségű raschel-gépi és lánchurkolt függönyanyagok visszaszorultak, a legkülönbözőbb szövött

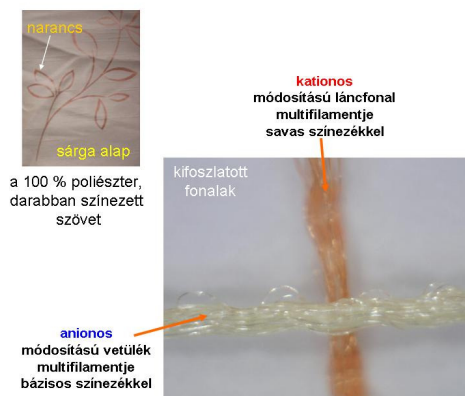
termékek képezik az e célra kínált textiliák körét. Többek között a nyomott és jacquard-szövésű voálok és organzák, a nyírt voálok ill. organzák, hímzett és applikált anyagok uralják a fényáteresztő függönyök piacát.

A dekorációs és sötétítő rendeltetésű kelméknél a különböző kikészítésű szaténok, jacquard-szövésű cikkek mellett a több fonalrendszerű szövetek meghatározó cikkszoportot képeznek. A sötétítő-függönykermék (black out) céljára főként a láncdublék előnyösek. Két láncrendszerrel (szaténkötésben) és egyféle vetüléssel állítják elő ezeket a szövött méterárúkat. A láncdublé előnyei közé tartozik többek között, hogy a szövet színoldali külsőképe megváltoztatása nélkül növelhető a szövet tömege, ill. a szerkezet zártasága fokozható. A sötétítőfüggönyöknél értelemszerűen elsődleges kritérium a fényt át nem eresztő képesség tökéletes megvalósítása. A speciális láncdublék kialakításával olyan kedvező képességű és tulajdonságú textilanyagot hoznak létre, amely teljesen útját állja az ablakon beáramló fénynek, ugyanakkor nem csökkenti a textillefelület eredeti hajlékonyságát, esését. Ezt úgy valósítják meg, hogy a fekete színű és sűrűn elhelyezkedő vetületek akadályozzák a fénysugarak átjutását, továbbá a szín- és fonákoldalon esztétikus külsőképet biztosító alsó- és felsőlánccokból kialakuló felületek adják a kedvező külsőképet. A Szintetika Kft. egyike a black out specialista forgalmazóknak. Ilyen méterárúik nemcsak eltérő színű és mintázatú szín (helyiség felőli)- és fonákoldallal (ablak felőli) rendelkeznek, hanem különböző szövetszerkezeteket és struktúrákat is megvalósítanak egy térben belül. A forgalmazott textilanyagok főként tisztán poliészter nyersanyag összetételűek, ezenkívül poliészter-cellulóz keverékek, poliakrilnitril ill. poliamid termékek is jellemzők. A biztonságot szem előtt tartva az égéskésleltetett, tanúsítottan lángolásgátló képességű kelmék is fellelhetők a választékban.

A továbbképzés témái, menete és tapasztalatai

Az oktatás egy ún. alaptermatikára épült, amely a képzést igénybevevő vállalkozás cikprofiljára koncentrálni anyag- és áruismereti témákkal, gyártástechnológiákkal (fonás, cérnázás, kelmeképzés és kikészítés), beszerzéssel kapcsolatos ismeretekkel, forgalomba hozatali kérdésekkel, a hibaokok felismerésével, a minőségi reklamációk intézésével, az anyagvizsgálatokkal és környezetgazdálkodással foglalkozott. Ezekhez a témákhoz kapcsolódtak a megrendelő részéről előre megfogalmazott külön témakörök (adott új cikk szerke-

Kétféle módosítású poliészter szövet utólagos színezéssel [a.]

1. ábra

zete és előállításának menete; egyedi hibák eredetvizsgálata és elkerülési lehetőségei; külföldi szállítók technikai adatlapjainak elemzése stb.), továbbá a helyszínen felmerült problémák és kérdések megtárgyalása. Számos információigényt különböző anyagvágatok készítés közbeni bemutatásával foglaltak meg a résztvevők. Főleg ez utóbbinál jelentett segítséget az előadó által biztosított kis digitális mikroszkóp. A helyszínen rendelkezésre álló vágatok kivetített képei igen tanulságosak voltak.

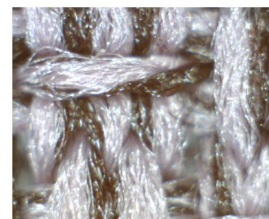
Néhány szakmai érdekesség a forgalmazott cikkek közül:

- Ün. „anionos-kationos” módosítású alapanyagból darabban kétféle színűre színezett termék (1. ábra).

Az összességében 100 % poliészter összetételű szövet láncfonala pl. kationos, vetülékfonala pl. anionos módosítású poliészterből áll.

Az anionos módosítású szál gyártása előtt a polimer láncmolekuláiba anionos (savas jellegű) csoportokat építenek be, így kationos (bázikus) színezékekkel színezhetők (a színezék-szál kapcsolat erős sószerű kötés). A kationos módosítású szál gyártása előtt a polimer láncmolekuláiba kationos (bázikus jellegű) csoportokat építenek be, így anionos (savas) színezékekkel színezhetők (a színezék-szál kapcsolat szintén erős sószerű kötés).

A kétféle módosítású poliészterből jacquard-gépen fehér méterárút szőnek. Ezt követően a vevőigények

a 100 % poliészter, darabban színezett szövet nagyított képe

Kétféle módosítású poliészter szövet utólagos színezéssel [b.]

2. ábra

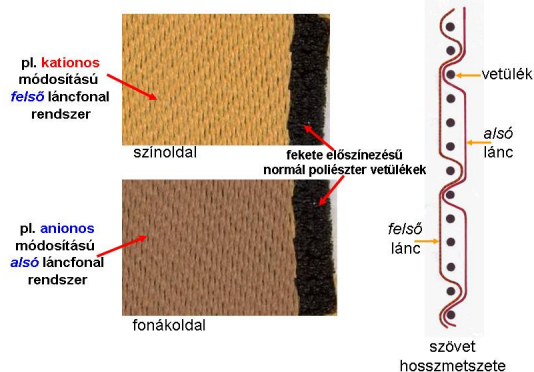
szerinti bármilyen, két színhatású kész méteráru állítható elő. Nem kell külön fonalszínezéssel foglalkozni, nincs szükség színes láncfonalak külön felvetésére, színes vetülékek alkalmazására. Így a méterárut gyártó a szövéskor nem kötelezi el magát adott színes árúk készletezésére, hanem olyan fehér (tehát még színezetlen) anyagokat biztosít, amelyekből utólag a mindenkori igények szerint állíthatók elő a színpárosítások.

Az „anionos-kationos” módosítású alapanyagból készült nyers színű kelmén az adott színezéket tartalmazó fürdőből csak az egyik fonalrendszer színeződik, a másik színezetlen marad (megfelelő retardáló segédanyag, közbelső tisztítás stb. beiktatásával). A másik, adott színezéket tartalmazó fürdőből csak a másik fonalrendszer színeződik, ez a színezék a már színezett szálakra/fonalakra nincs hatással.

Előfordul olyan 100 % poliészter összetételű szövet, amelynek lánc- és vetülékfonala egyaránt olyan multifilamentekből készült, amelyek egyik ága kationos, a másik ága anionos módosítású poliészterből áll (2. ábra). Így a kétféle poliésztert tartalmazó nyers színű multifilamentekből szőtt méterárúból a vevőigények szerinti bármilyen, két színhatású („bikolor”) kész méteráru állítható elő.

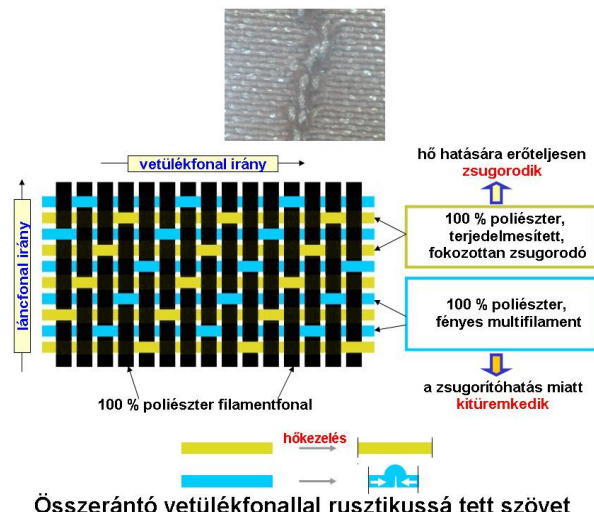
- Darabban színezett, más szín- és fonákoldallal színezéssel rendelkező „anionos-kationos” black out termék (3. ábra). Az összességében 100 % poliészter összetételű láncdubl szövet normál (nem módosí-

100 % poliészter összetételű, fekete vetülékkel III. szintelen láncfonalakkal szőtt, majd darabban színezett black out kelme

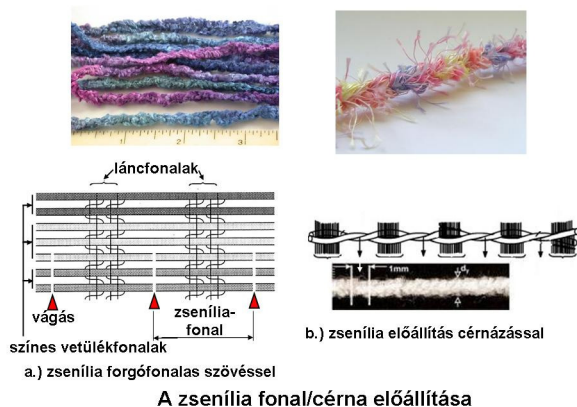
Kétféle módosítású poliészter szövet utólagos színezéssel [c.]

3 ábra

Összerántó vetülékfonallal rusztikussá tett szövet

4 ábra

5. ábra

tott), feketére előszínezett poliészter vetülfonallal és nyers színű felső- és alsólánc-fonallal készül. A felső láncfonal kationos módosítású, az alsó láncfonal anionos módosítású poliészterből áll. Így a kétféle poliésztert tartalmazó szintelen láncfonalakból szőtt méteráruból utólag, a vevőigények szerinti bármilyen eltérő színezetű szín- és fonákoldallal rendelkező black out méteráru állítható elő.

- **Rusztikus függöny szövet „összerántó” vetülfekkel** (4. ábra). Az ötfonalas atlaszkötésű, laza szövet kétféle vetülfekkel készül. A termék láncfonala 100 % poliészter filamentfonal. A kétféle vetülfeket váltakozva vetik be. Az egyik 100 % poliészter nyersanyagú terjedelmesített, fokozottan zsugorodó fonal, amelyet feszes bevetéssel szőnek be, a másik vetülfk anyaga szintén 100 % poliészter összetételű, de fényes multifilament. Az így kialakított szövet terjedelmesített vetülfke hő hatására 25–30 %-ban összehúzódik, ennek következtében a fényes vetülfk véletlenszerűen kitüremkedik (a lánclebegések segítik a vetülfk „kibújását”).

- **Továbbra is népszerű a különböző zsenília-fonalak felhasználása** (5. ábra).

- **A speciális, ún. nyitott bordás szövással** (Open Reed Weave – ORW – technika) a szövőgépen történő hímzésszerű díszítés (6. ábra) is megoldható. A különleges vetülfkfonal-vezető csak adott hosszúságban végzi a díszítővetülfk bevetését, nem halad át a szádnilyás teljes szélességében. Ez a megoldás többek között a lakástextil termékeknek új technológiai feltételeket, egy műveletben történő széles mintázási lehetőséget biztosít.

az ORW (Open Reed Weave) nyitott bordás szövés

A hímzéssel kombinált szövés

6. ábra

***

A konzultációk tapasztalatai és a tanfolyami résztvevők teszteredményei alapján a továbbképzés egyértelműen eredményesnek bizonyult. A helyi specialitások egy részének elemzése, az egyes, helyszínen produkált vágatok hibaokának felderítése, a rögtönzött problémafelvetések megoldása esetenként próbára tette az előadót, akinek szintén tanulságos volt ez a képzési forma. A TMTE – mint felnőttképző intézmény – bízik abban, hogy „A képzés házhöz jön - A vállalkozás által előállított illetve forgalmazott textiltermékek gyártási műveletei, egyéb szakmai tudnivalók” c. kihelyezett tanfolyami lehetőséggel további vállalkozások is élnek.